

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ivany Wolfové a soudců JUDr. Jitky Malé a JUDr. Radima Novotného ve věci

žalobce: [osobní údaje žalobce]
bytem [adresa]
zastoupený advokátem Mgr. [jméno] [příjmení]
sídlem Bedřicha Smetany 167/2, 301 00 Plzeň

proti

žalovaným: 1. [jméno] [příjmení] [jméno], IČO/OIB 28397895741
sídlem Petra Zoranića 4, 232 05 Bibinje, Chorvatsko
2. [jméno] [příjmení], narozený dne 10. 5. 1988
bytem [adresa]
oba zastoupeni advokátem Mgr. [jméno] [příjmení]
sídlem Na Florenci 2116/15, 110 00 Praha 1

o zaplacení 2 500 000 Kč s příslušenstvím a směnečnou odměnou, o odvolání žalovaných proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. dubna 2023, č. j. 31 Cm 48/2022-93

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.

- II. Žalovaní 1. a 2. jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 77 780 Kč.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně shora označeným rozsudkem rozhodl o ponechání v platnosti směnečného platebního rozkazu ze dne 14. 9. 2022, č. j. 31 Cm 48/2022-16,, ve zbývajícím rozsahu“, tedy co do povinnosti žalovaných společně a nerozdílně zaplatit žalobci úrok ve výši 6 % p. a. z částky 2 500 000 Kč od 31. 10. 2020 do zaplacení, směnečnou odměnu ve výši 8 333 Kč a náhradu nákladů řízení ve výši 181 984,50 Kč (výrok I.), a dále uložil žalovaným 1. a 2. zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 40 740,70 Kč.
2. Žalobce se v tomto řízení domáhal zaplacení částky 2 500 000 Kč s příslušenstvím ze směnky vystavené žalovaným 1. v Plzni dne 10. 8. 2020 a splatné dne 30. 10. 2020 na adrese Plzeň, Zborovská 158/36. Žalovaný 2. převzal svým podpisem na směnce směnečné rukojemství. Směnka nebyla přes výzvu žalobce ze dne 11. 8. 2022 zaplacená.
3. Soud prvního stupně žalobě vyhověl směnečným platebním rozkazem ze dne 14. 9. 2022, č. j. 31 Cm 48/2022-16, kterým uložil oběma žalovaným povinnost společně a nerozdílně zaplatit žalobci směnečný peníz 2 500 000 Kč, 6 % úrok z částky 2 500 000 Kč od 31. 10. 2020 do zaplacení, směnečnou odměnu 8 333 Kč a náhradu nákladů řízení v částce 181 984,50 Kč.
4. Oba žalovaní proti směnečnému platebnímu rozkazu podali včasné námitky. V námitkách žalovaní tvrdili, že směnečný peníz již byl uhrazen a dále namítali, že žalobce nepředložil žalovaným směnku k placení, přičemž bez předložení směnky není možný výkon postízních práv, tedy žalobci nevznikl nárok na zaplacení směnečného úroku a směnečné odměny. Směnka byla poprvé uplatněna až s podáním návrhu na vydání směnečného platebního rozkazu. Žalovaní dále namítali, že svým jednáním nezavdali příčinu k podání návrhu na zahájení řízení, podmínky pro vydání směnečného platebního rozkazu vůbec nebyly dány, a proto by žalovaným mělo být přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.
5. Žalobce se k námitkám žalovaných vyjádřil tak, že je v celém rozsahu považuje za nedůvodné. Je pravda, že ze strany žalovaného skutečně došlo k dobrovolné úhradě směnečného peníze v částce 2 500 000 Kč, když na účet žalobce byla dne 10. 10. 2022 připsána částka 2 300 000 Kč a dne 11. 10. 2022 částka 200 000 Kč. Žalobce proto vzal žalobu částečně zpět v rozsahu směnečné sumy 2 500 000 Kč, ohledně zbývajících nároků na podaném návrhu trval. Pokud jde o tvrzení žalovaných o dobrovolném uhrazení, předžalobní výzva byla odeslána žalovaným 11. 8. 2022, prvnímu žalovanému byla doručena 18. 8. 2022. V případě druhého žalovaného se zásilka vrátila jako nedoručená s tím, že po dobu úložní lhůty nebyla vyzvednuta. Ve výzvě byli žalovaní vyzváni k úhradě nejpozději do jednoho týdne od doručení výzvy. Úhrady byly provedeny dne 10. 10. 2022 a 11. 10. 2022, tedy až po uplynutí lhůty k zaplacení a také po vydání směnečného platebního rozkazu. Nelze tedy hovořit o dobrovolné úhradě. Pokud žalovaní tvrdí, že směnka nebyla ze strany žalobce řádně předložena k placení v místě placení, pak vzhledem k tomu, že se jedná o směnku s doložkou,, bez protestu“, nesou žalovaní důkazní břemeno k prokázání svého tvrzení.
6. Soud prvního stupně usnesením ze dne 19. 12. 2022, č. j. 31 Cm 48/2022-50 řízení částečně zastavil co do povinnosti obou žalovaných zaplatit žalobci směnečný peníz 2 500 000 Kč a v témže rozsahu dále zrušil vydaný směnečný platební rozkaz.
7. Soud prvního stupně v odůvodnění přezkoumávaného rozsudku uzavřel, že dne 10. 8. 2020 vystavil žalovaný 1. vlastní směnku na řad žalobce s doložkou,, bez protestu“ a s platebním místem na adrese Plzeň, Zborovská 158/36, kterou se zavázal uhradit žalobci dne 30. 8. 2020 směnečný peníz ve výši 2 500 000 Kč. Směnku avaloval žalovaný 2. Směnka nebyla žalovanými

uhrazena ani přes předžalobní výzvy ze dne 11. 8. 2022. Směnka přitom obsahuje všechny povinné náležitosti vlastní směnky. Pokud žalobce žádal zaplacení šestiprocentních úroků ode dne splatnosti a směnečné odměny v částce, která odpovídá třetině procenta směnečného peníze, a původně též směnečného peníze, tyto nároky jsou důvodné a odpovídají zákonu. Žalovaní namítali, že směnka jim nebyla předložena k placení. Dle ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu právo na zaplacení směnky lze vůči přímému dlužníku, což je jak první žalovaný jako výstavce, tak i druhý žalovaný coby směnečný rukojmí, uplatnit u soudu i tehdy, jestliže směnka nebyla prezentována k placení, nedostatek předložení směnky způsobuje vůči přímým dlužníkům pouze to, že se nedostávají se zaplacením směnečné částky do prodlení. Zaplatí-li směnku bezprostředně po prezentaci, nevznikne jim ani povinnost hradit ostatní postižní nároky dle čl. I. § 48 odst. 1 zákona směnečného a šekového. Dle čl. I. § 46 odst. 2 zákona směnečného šekového důkazní břemeno o tom, že směnka s doložkou bez protestu nebyla řádně předložena k placení, nese ten, kdo se této skutečnosti proti majiteli směnky dovolává, a to bez ohledu na problémy s opatřením takového důkazu spojenými. Není-li dlužník schopen, byť z objektivních důvodů, takovéto důkazy nabídnout, platí vůči němu směnka za řádně a včas předloženou k placení (rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 900/2004). V prezentaci směnky nebrání, že v platebním místě nelze vypátrat ani provozovnu, byť nebo sídlo prezentáta, nebrání tomu ani skutečnost, že taková adresa vypátrána byla, ale dotýčný nebyl přítomen nebo na klepání, zvonění a podobně nereagoval. Dále nebrání prezentaci směnky, když je zabráněn i jinak majiteli směnky do objektu, kde má být směnka prezentována, vstup. Nevadí případně, že se prezentát odstěhoval, nevadí ani, když nejsou k zastižení pracovníci, členové společnosti a podobně oprávnění za právnickou osobu o zaplacení směnky rozhodnout. Nevadilo by ani, kdyby nebylo již vůbec platebního místa. Ve všech těchto případech a v případech jim podobných platí, že dlužník neunesl svou odpovědnost být připraven v platebním místě při splatnosti směnku zaplatit. Právě o takový případ se dle soudu prvního stupně jedná i v dané věci, neboť z jediného důkazu, který žalovaní k této otázce nabídli, vyplývá, že v platebním místě nebyli přítomni. Okolnost, že účastníci si veškeré schůzky předem potvrzovali, není v případě prezentace směnky rozhodná. Žalovaní tak v tomto případě neprokázali svoji odpovědnost být připraveni v platebním místě při splatnosti směnku zaplatit. Soud proto jejich námitky v tomto směru nemohl shledat důvodnými.

8. Z výše uvedených důvodů soud prvního stupně rozsudkem vyslovil, že směnečný platební rozkaz se ponechává v platnosti, a to ve zbývajícím rozsahu, v němž směnečný platební rozkaz nebyl zrušen usnesením ze dne 19. 12. 2022. Pokud jde o náhradu nákladů řízení, žalobce byl v námitkovém řízení úspěšný a podle § 142 odst. 1 o. s. ř. mu soud prvního stupně přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady námitkového řízení žalobce tvořila odměna za zastoupení advokátem v částce 18 340 Kč (mimosmluvní odměna vypočtena ze základu 2 508 333 Kč), za vyjádření k návrhu na přerušení řízení odměna v poloviční výši dle § 11 odst. 2 a 3 advokátního tarifu ve výši 4 810 Kč (mimosmluvní odměna vypočtena ze základu 323 949,43 Kč) a odměna za účast na jednání soudu dne 27. 4. 2023 ve výši 9 620 Kč (vypočteno ze stejného základu), a dále náhrada hotových výdajů advokáta za tři úkony právní služby po 300 Kč dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, tedy 900 Kč. Podle § 137 odst. 3 o. s. ř. se částka odměny a náhrad advokáta v celkové výši 33 670 Kč zvyšuje o náhradu 21% daně z přidané hodnoty (7 070,70 Kč) a náklady tak činí celkem 40 740,70 Kč.

9. Žalovaní podali proti rozsudku včasné odvolání, v němž navrhli jeho změnu tak, aby byl směnečný platební rozkaz v plném rozsahu zrušen a byla jim přiznána náhrada nákladů řízení, případně, aby byl rozsudek zrušen a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Soudu prvního stupně vytkli žalovaní nesprávnost jeho závěru, že směnka byla řádně předložena k placení, k němuž soud dospěl pouze na základě skutečnosti, že byla vystavena s doložkou, „bez protestu.“ Zdůraznili, že byli připraveni svůj závazek v platebním místě splnit, o čemž svědčí skutečnost, že žalovaný 2. splnil závazek ze směnky ihned po podání návrhu na vydání

směnečného platebního rozkazu, tedy při prvním okamžiku uplatnění práv ze směnky. Žalovaní zdůraznili, že před podáním návrhu žalobce směnku žalovaným nepředložil, přičemž této povinnosti majitele směnky nezprošťuje ani doložka, „bez protestu“. Dle názoru žalovaných v případě pochybností o tom, zda směnka byla předložena, dochází k obrácení důkazního břemene a je to majitel směnky, kdo musí prokázat, že žalovaným směnku dne 30. října 2020 v platebním místě předložil. Skutečnost, že žalobce opakovaně odmítal poskytnout žalovaným součinnost při úhradě směnečného peníze, má za následek, že dlužník není odpovědný za prodlení. Výkon postižných práv není možný bez předložení směnky. Žalovaní odkázali na rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 24. 1. 2006, sp. zn. 7 Cmo 115/2005 a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 10. 2018, sp. zn. 29 Cdo 4087/2016 a uzavřeli, že směnka nebyla žalovaným nikdy řádně předložena a žalobci proto nemohl vzniknout nárok na zaplacení směnečného úroku a směnečné odměny. Soudu dále žalovaní vytkli nesprávný postup při doručování směnečného platebního rozkazu žalovanému 1., neboť nebyl doručován na adresu jeho sídla, ale na adresu bydliště žalovaného 2. jako statutárního orgánu žalovaného 1., který zásilku dne 26. 9. 2022 převzal. Takové doručení nelze považovat za řádné doručení do vlastních rukou žalovaného 1. a nelze z něj dovozovat ani, znalost kteréhokoli ze žalovaných o existenci směnečného platebního rozkazu.“ Dne 26. září 2022 tudíž následky předložení směnky k placení nastat nemohly a na zaplacení směnečného peníze dne 10. a 11. 10. 2022 je třeba nahlížet jako na splnění dobrovolné. Žalovaní odkázali na ustanovení § 143 o. s. ř., podle něhož žalovaný, který neměl úspěch ve věci, má právo na náhradu nákladů řízení proti žalobci, jestliže svým chováním nezavdal příčinu k podání návrhu na zahájení řízení. Pro případ, že by se odvolací soud s názorem žalovaných ohledně aplikace shora uvedeného ustanovení neztotožnil, uvedli, že jsou dány důvody pro použití § 150 o. s. ř., přičemž okolnosti hodné zvláštního zřetele shledávají v tom, že žalobce předčasně a zbrkle přistoupil k podání žaloby, ačkoli žalovaní byli ochotni svůj závazek dobrovolně splnit.

10. Žalobce navrhl, aby byl napadený rozsudek potvrzen a byla mu přiznána náhrada nákladů řízení. Zdůraznil, že důkazní břemeno ohledně nepředložení směnky k placení leží na žalovaných, kteří navrhli pouze důkaz výsledkem žalovaného 2. Tento důkaz byl proveden a po jeho provedení bylo zřejmé, že žalovaní své důkazní břemeno v tomto směru neunesli. Úvahy žalovaných o přenesení důkazního břemene na žalobce jsou liché a ničím nepodložené. Pokud jde o závalu při doručování směnečného platebního rozkazu žalovanému 1., tu konstatoval i soud prvního stupně a zhojil ji doručením krátkou cestou. Není žádná souvislost mezi, okamžikem účinků doručení směnečného platebního rozkazu a splatností směnky. Za správné považuje žalobce i rozhodnutí o náhradě nákladů řízení s tím, že žalovaným byla s dostatečným předstihem adresována výzva k zaplacení směnky a v souladu se stanoviskem žalobce soud současně neshledal důvody pro aplikaci § 150 o. s. ř.

11. K odvolání žalovaných odvolací soud rozsudkem ze dne 26. 2. 2024, č. j. 2 Cmo 130/2023-148 změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že směnečný platební rozkaz Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 9. 2022, č. j. 31 Cm 48/2022-16 se v části, kterou byla žalovaným 1. 2. uložena povinnost zaplatit společně a nerozdílně žalobci 6 % úrok z částky 2 500 000 Kč od 31. 10. 2020 do zaplacení, směnečnou odměnu 8 333 Kč a náhradu nákladů řízení v částce 181 984,50 Kč, zrušil a rozhodl o povinnosti žalobce k náhradě nákladů řízení žalovaným. V odůvodnění rozsudku především uvedl, že předmětná směnka, jak byla v řízení předložena je směnkou platnou. Žalovaný 1. je výstavcem směnky a žalovaný 2. je směnečný rukojmí. Pokud jde o námitku doručení směnečného platebního rozkazu, žalovanému 2. byl směnečný platební rozkaz doručen dne 26. 9. 2022. Tentýž den lze mít za den doručení i žalovanému 1., když z doručenky se podává podpis žalovaného 2. Žalovaný 2. je zástupcem žalovaného 1. (podává se z výpisu Chorvatské republiky) a směnečný platební rozkaz byl tak řádně doručen žalovanému 1. prostřednictvím žalovaného 2. dne 26. 9. 2022 jako statutárnímu zástupci v souladu s § 21 odst. 1, § 46 b písm. e) a § 50a odst. 2 o. s. ř. Ostatně i žalovaný 2. vyznačil na doručence u svého

podpisu dovětek, že je jednatelem žalovaného 1. [příjmení] mezi účastníky bylo i to, že částka 2 500 000 Kč byla na účet žalobce připsána ve dvou splátkách, a to 2 300 000 Kč dne 10. 10. 2022 a 200 000 Kč dne 11. 10. 2022. V odůvodnění odvolacího soudu je uveden odkaz na skutkově totožný spor mezi stejnými účastníky vedený u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 41 Cm 76/2022. V uvedené věci rozhodl odvolací soud pod sp. zn. 12 Cmo 49/2023-119 tak, že v napadené části vyhovující rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že směnečný platební rozkaz se v rozsahu příslušenství a směnečné odměny zrušuje s tím, že žalovaní splnili směnečný závazek dříve, než vůči nim nastaly účinky předložení směnky k placení, když podle výsledku dokazování nedošlo k prezentaci směnky, to vše za situace, kdy směnečný platební rozkaz byl v této věci doručen jednomu ze žalovaných až u jednání odvolacího soudu a druhému doručen nebyl. V odůvodnění odvolací soud dále uzavřel, že žalovaní zaplatili směnečnou sumu ve výši 2 500 000 Kč ve lhůtě k zaplacení směnečného platebního rozkazu, když doručením směnečného platebního rozkazu spolu se žalobou v této věci byla poprvé vůči žalovaným splněna dle judikatury povinnost předložení směnky k placení (rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 24.1.2006, sp. zn. 7 Cmo 115/2005). Žalovaní tedy nebyly v prodlení se zaplacením směnečného peníze a nejsou proti povinni hradit úroky a směnečnou odměnu. Uvedený závěr byl důvodem pro změnu rozsudku podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř.

12. 12. K dovolání žalobce dovolací soud rozsudkem ze dne 31. 3. 2025, č. j. 29 Cdo 1828/2024-208 zrušil rozsudek odvolacího soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Dovolací soud k projednávané věci připomněl ustálenou judikaturu v následujících bodech. Především konstatoval, že právo na zaplacení směnky lze vůči přímému dlužníku úspěšně uplatnit u soudu i tehdy, jestliže směnka nebyla prezentována k placení. Vůči přímým dlužníkům způsobuje nepředložení směnky pouze to, že se nedostávají do prodlení se zaplacením směnečné částky. Důkazní břemeno o tom, že směnka nebyla předložena tíží žalovaného. Za stavu, kdy v poměrech projednávané věci byla směnka vystavena s doložkou bez protestu, tížilo důkazní břemeno k prokázání ohledně nepředložení směnky k placení (primárně) výstavce směnky (prvního žalovaného), směnečnému rukojmí (druhému žalovanému) se směnka nepředkládá, bylo tedy na prvním žalovaném a druhém žalovaném, aby prokázali, že prvnímu žalovanému nebyla směnka předložena k placení. Založil-li odvolací soud své rozhodnutí na závěru o nepředložení směnky k placení, který odůvodnil tím, že žalobce nevozí směnky po Evropě a odmítl žádost druhého žalovaného, aby směnku přivezl (jinam, než do platebního místa) a předložil, dovolací soud shledal takový právní posouzení věci nesprávným, když takový závěr ničeho nevypovídá o tom, zda žalobce vskutku nepředložil prvnímu žalovanému (výstavci směnky) v platebním místě směnku k placení (čl. I. § 38 odst. 1 ZSS).

13. 13. Odvolací soud přezkoumal opakovaně napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, v mezích vytčených podaným odvoláním (§ 212a odst. 1, § 205 odst. 2, § 214 odst. 1 o. s. ř.), přihlížel i k vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 212a odst. 5 o. s. ř.).

14. Předmětem odvolacího řízení bylo přitom přezkoumání věcné správnosti rozsudku soudu prvního stupně vydaného v řízení o námitkách proti směnečnému platebnímu rozkazu (§ 175 odst. 4 o. s. ř.). Základ přezkumné činnosti odvolacího soudu tak spočíval v hodnocení správnosti postupu soudu prvního stupně při projednání námitek žalovaných a správnosti závěrů soudem prvního stupně na základě toho přijatých. Směnka, z níž je nárok uplatněn nebyla v řízení zpochybněna a soud prvního stupně správně vycházel ze zjištění, že byla předmětná směnka na částku 2 500 000 Kč vystavena žalovaným 1. v Plzni dne 10. 8. 2020 a splatná byla dne 30. 10. 2020 na adrese Plzeň, Zborovská 158/36. Žalovaný 2. převzal svým podpisem na směnce směnečné rukojemství.

15. V této věci byla podána žaloba dne 2. 9. 2022 a byl vydán směnečný platební rozkaz dne 14. 9. 2022, č. j. 31 Cm 48/2022-16.

16. Směnečný platební rozkaz byl doručen žalovanému 2. dne 26. 9. 2022. Současně dle doručky založené ve spise byl směnečný platební rozkaz soudu prvního stupně doručen jako adresátovi žalovanému 1. dne 26. 9. 2022 s tím, že na doručence je uveden podpis žalovaného 2. Žalovaný 2. je dle výpisu Chorvatské republiky zástupcem žalovaného 1. a směnečný platební rozkaz tak byl řádně doručen žalovanému 1. k rukám žalovaného 2. dne 26. 9. 2022 jako jeho statutárního zástupce v souladu s ustanovením § 21 odst. 1, § 46b písm. e), § 50a odst. 2 o. s. ř., neboť za právnické osoby jsou oprávněny přejímat písemnosti osoby, které za právnickou osobu jednají podle § 21 o. s. ř., to vše zcela v souladu se závěry usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2001, sp. zn. 33 Odo 500/2001. Ostatně sám žalovaný 2. vyznačil na doručence u svého podpisu, že je „jednatelem“ žalovaného 1. Oprávnění žalovaného 2. jednat za žalovaného 1. nebylo v průběhu řízení zpochybněno.

17. Mezi účastníky bylo nesporné, že částka 2 500 000 Kč byla zaplacená tak, že na účet žalobce byla dne 10. 10. 2022 připsána částka 2 300 000 Kč a dne 11. 10. 2022 částka 200 000 Kč.

18. Žalovaní dále v řízení předložili výpis z konverzace prostřednictvím sms-zpráv, dle níž žalovaný 2. vyzval žalobce k „přivezení směnky pro vrácení peněz“. Žalobce dle konverzace vyzývá žalované k platbě na účet s tím, že se směnky po Evropě nevežou. Pravost těchto zpráv byla mezi stranami nesporná. Rovněž nebylo v řízení sporné, že korespondence je ze srpna 2022.

19. Z průběhu řízení a celkového shrnutí skutkového stavu věci je zřejmé, že jediným a stěžejním problémem je skutečnost, zda směnka byla žalovanému 1. řádně předložena. Důkazní břemeno o tom, že se tak stalo tíží žalovaného 1. jako výstavce směnky a žalovaného 2. jako směnečného rukojmí (čl. I. § 46 odst. 2 ZSS), a to bez ohledu na problémy s opatřením takového důkazu spojenými.

20. Soud prvního stupně konstatoval, že není-li dlužník schopen, byť z objektivních důvodů, takovéto důkazy nabídnout, platí vůči němu směnka za řádně a včas předloženou k placení (rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 900/2004). V prezentaci směnky nebrání, že v platebním místě nelze vypátrat ani provozovnu, byť nebo sídlo prezentáta, nebrání tomu ani skutečnost, že taková adresa vypátrána byla, ale dotýčný nebyl přítomen nebo na klepání, zvonění a podobně nereagoval. Dále nebrání prezentaci směnky, když je zabráněno i jinak majiteli směnky do objektu, kde má být směnka prezentována, vstupu. Nevadí případně, že se prezentát odstěhoval, nevadí ani, když nejsou k zastížení pracovníci, členové společnosti a podobně oprávnění za právnickou osobu o zaplacení směnky rozhodnout. Nevadilo by ani, kdyby nebylo již vůbec platebního místa. Ve všech těchto případech a v případech jim podobných platí, že dlužník neunesl svou odpovědnost být připraven v platebním místě při splatnosti směnku zaplatit.

21. Právě o takový případ se dle soudu prvního stupně jednalo i v dané věci, neboť z jediného důkazu, který žalovaní k této otázce nabídli, vyplývá, že v platebním místě nebyli přítomni. Okolnost, že účastníci si veškeré schůzky předem potvrzovali, není v případě prezentace směnky rozhodná. Žalovaní tak v tomto případě neprokázali svoji odpovědnost být připraveni v platebním místě při splatnosti směnku zaplatit.

22. Soud prvního stupně uzavřel, že žalovaní neprokázali svoji odpovědnost být připraveni v platebním místě při splatnosti směnku zaplatit, soud proto nemohl jejich námitky shledat důvodnými.

23. Ze zrušovacího rozsudku soudu dovolacího se podává, že pokud jde o otázku prezentace směnky nebyl skutkový stav zjištěn řádně, když tvrzení samotného žalobce, že odmítl žádost druhého žalovaného, aby směnku přivezl jinam, než do platebního místa a předložil, nepostačí k přijetí předmětného závěru o tom, zda směnka byla řádně prezentována či nikoliv.

24. Odvolací soud tedy při jednání odvolacího soudu poučil žalovaného 1. a potažmo žalovaného 2. o tom, že je třeba prokázat, že jim směnka nebyla předložena k placení, když vycházel ze závěru zrušovacího rozsudku dovolacího soudu. Učinil tak podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř.

25. Námitky žalobce (písemné podání ze dne 26. 11. 2025), že předmětným poučením došlo neoprávněně k prolomení koncentrace řízení odvolací soud neshledal důvodnými. Žalobce tvrdil, že při jednání soudu prvního stupně dne 27. 4. 2023 soud již podle § 118a a následně § 119a o. s. ř. postupoval, když příslušná poučení jsou obsažena na čtvrté a páté straně přepisu zvukového záznamu z jednání. Má za to, že poskytnuté poučení, jak je zde zachyceno, odpovídá řádnému poučení.

26. Podle § 118a odst. 3 o. s. ř. zjistí-li předseda senátu v průběhu jednání, že účastník nenavrhл důkazy potřebné k prokázání všech svých sporných tvrzení, vyzve jej, aby tyto důkazy označil bez zbytečného odkladu, a poučí jej o následcích nesplnění této výzvy.

27. Obsahem spisu je totožný přepis zvukového záznamu z jednání ze dne 27.4.2023. Ze strany 4 a 5 předmětného záznamu je skutečně patrné poučení soudu. Jednak na straně 4, a to před zahájením provádění důkazů s označením žalovaného jako strany, kterou tíží důkazní břemeno a dále pak na straně 5. po provedení důkazů, kde je uvedeno, že žalovaní neunesli důkazní břemeno k prokázání rozhodných skutečností.

28. Odvolací soud má zato, že takto poskytnuté poučení vzbuzuje pochybnosti, když de facto bylo poskytnuto před zahájením důkazního řízení (aniž by byl patrný rozsah zjištěného skutkového stavu věci umožňující posouzení toho, zda procesní poučení je na místě či nikoliv) a poté bylo již jen krátce oznámeno žalovaným, že neunesli důkazní břemeno. Z tohoto důvodu odvolací soud hodnotil poučení soudu jako nikoli řádné a na místě bylo tedy, i vzhledem k závěrům dovolacího soudu, že žalovaní neunesli důkazně svou obranu k tomu, že předmětná směnka jim nebyla prezentována, poučení podle § 118a odst. 3 o. s. ř.

29. Po poučení odvolacího soudu žalovaní navrhli doplnění dokazování v dále uvedeném rozsahu: předně navrhli účastnický výslech žalovaného 2., dále čestné prohlášení paní [jméno] [příjmení] (přítelkyně žalovaného 2.), WhatsApp komunikaci mezi žalobcem a žalovaným 2. od 28. 8. 2020 do 6. 11. 2020, fotografie žalovaného 2. od 22. 10. 2020 do 6. 11. 2020, SMS zprávu žalobce žalovanému 2. z 4. 11. 2020 0:55 hod., svědeckou výpověď paní [jméno] [příjmení].

30. Žalovaní mají za to, že z uvedeného lze prokázat, že v rozhodné době prezentace směnky nebylo možné tuto v místě prezentace směnku řádně prezentovat, když v platebním místě nebyl přítomen výstavce směnky ani rukojmí.

31. Odvolací soud doplnil tedy dokazování navrženými listinami a účastnickým výslechem žalovaného 2.

32. Z důkazů z WhatsApp komunikací mezi žalobcem a žalovaným 2. bylo zjištěno, že ve dnech 28. 8. 2020 do 6.11.2020 byla mezi žalobcem a žalovaným 2. pravidelná komunikace, která obsahovala sdílení zážitků, fotografií, v přátelském duchu a dále i sdílení obchodních záležitostí týkajících se apartmánů v Chorvatské republice.

33. Z fotografií z období od 22. 10. 2020 - 6. 11. 2020 bylo zjištěno pouze to, že v předmětném období se žalovaný nacházel na území Chorvatské republiky, kde pobýval se svou rodinou.

34. Z SMS zprávy žalobce adresované žalovanému 2 ze dne 4. 11. 2020 0:55 bylo zjištěno, že žalobce v 0.55 hodin zaslal žalovanému 2. informaci o tom, že jsou v pelechu.

35. Z čestného prohlášení paní [jméno] [příjmení] narozené dne [datum], bytem [adresa], že se jmenovaná nacházela spolu se žalovaným 2 a jeho synem v období od 30. 10. 2020 do 3. 11. 2020 na území Chorvatské republiky. Do Chorvatské republiky přicestovali dne 22. 10. 2020 a území Chorvatské republiky opustili dne 20. 11. 2020. V celém období z území Chorvatské republiky

nevycestovali a v období od 22. 10. 2020 do 3. 11. 2020 s nimi na území Chorvatské republiky pobýval i [jméno] [příjmení] se svojí rodinou. V daném období se tudíž nikdo ze jmenovaných nenacházel na území České republiky.

36. Z výpovědi žalovaného 2. bylo zjištěno zejména, že se v období od 22. 10. 2020 do 3. 11. 2020 nacházel v Chorvatsku, odkud v předmětném období nevycestoval. Adresa uvedená na směnce jako adresa platebního místa, je sídlem společnosti žalovaného 2. a v daném období se na uvedené adrese nenacházela žádná osoba, která by byla oprávněna jednat jménem žalovaného 2. Ani se tam nacházet nemohla, když žalobce se s žalovaným 2. na případných schůzkách vždy domlouval. Ve dnech, kdy měla být směнка prezentována se nacházel v Chorvatsku i žalobce, protože tam byla zahajována výstavba apartmánů.

37. Pokud jde o výslech paní [jméno] [příjmení] k prokázání místa pobytu žalovaného 2. ve dnech od 22. 10. 2020 do 20. 11. 2020 odvolací tento důkazní návrh zamítl, když konstatoval jeho nadbytečnost s tím, že skutečnosti, které měl navržený důkaz prokázat, měl odvolací soud za prokázané předloženými listinami a účastnickou výpovědí žalovaného 2.

38. Podle čl. I. § 75 ZSŠ musí vlastní směнка obsahovat: 1. označení, že jde o směнку, pojaté do vlastního textu listiny a vyjádřené v jazyku, ve kterém je tato listina sepsána, 2. bezpodmínečný slib zaplatit určitou peněžitou sumu, 3. údaj splatnosti, 4. údaj místa, kde má být placeno, 5. jméno toho, komu nebo na jehož řád má být placeno, 6. datum a místo vystavení směanky, 7. podpis výstavce.

39. Podle čl. I. § 38 odst. 1 ZSŠ směнку splatnou v určitý den musí majitel předložit k placení v den platební nebo v jeden ze dvou následujících pracovních dní.

40. Podle čl. I. § 48 ZSŠ může majitel postihem žádat zejména směnečný peníz, šestiprocentní úroky ode dne splatnosti, odměnu ve výši jedné třetiny procenta směnečného peníze nebo v nižší dohodnuté výši.

41. Podle čl. I. § 46 ZSŠ doložka bez protestu nezprošťuje majitele směanky povinnosti směнку včas předložit. Prokázat nedodržení zákonných prezentačních lhůt náleží tomu, kdo se proti majiteli dovolává.

42. Předmětnou směнку posoudil odvolací soud opakovaně shodně se soudem prvního stupně jako platnou směнку vlastní, obsahující veškeré náležitosti podle čl. I. § 75 ZSŠ. Směнка se stala splatnou 30. 10. 2020 na adrese Plzeň, Zborovská 158/36, výstavcem směanky byla společnost DEVELOPMENT J.D.O.O. se sídlem v Chorvatské republice a osobou (jedinou) za ni jednat byl žalovaný 2. [jméno] [příjmení], který převzal směnečné rukojemství za zaplacení směanky.

43. Při posouzení obrany žalovaných ve vztahu k předmětu řízení (po částečném zpětvzetí) bylo rozhodující posouzení toho, zda se žalovanému 1. jako výstavci směanky podařilo prokázat, že směнка nebyla žalobcem prezentována, resp. zda se tedy žalovanému 1. podařilo vyvrátit právní domněnku založenou podle čl. I. § 46 ZSŠ.

44. Při posouzení obrany žalovaných v rozsahu jak shora uvedeno vyšel odvolací soud jednak ze zjištění soudu prvního stupně, která doplnil zjištěními z dokazování v rámci odvolacího řízení.

45. Směнка výše zmiňovaná byla splatná dne 30.10.2020. V posuzované věci bylo účastnickou výpovědí žalovaného 2. prokázáno, že v platební den (který připadl na pátek 30. 10. 2020) i v následujících dvou pracovních dnech, se žalovaný 2. jako jednatel (tedy osoba oprávněná jednat za výstavce směanky - žalovaného 1.), zdržoval v Chorvatské republice. Předmětné zjištění se shodně podává i z čestného prohlášení paní [jméno] [příjmení] ze dne 6. 1. 2026 a je potvrzeno zjištěními z účastnické výpovědi žalovaného 2. Odvolací soud zjistil i to, na adrese platebního místa Plzeň, Zborovská 158/36, nebyla v době od 30. 10. 2020 do 2. 11. 2020 přítomna ani jiná osoba, oprávněná jednat za výstavce, které by mohla být sporná směнка žalobcem, či jinou osobou k tomu zmocněnou, předložena k placení.

46. Na základě uvedeného přijal proto odvolací soud závěr o tom, že žalovaný 1. jako výstavce směnky neunesl svou odpovědnost být připraven v platebním místě směnku zaplatit. Žalobci tak vzniklo podle čl. I. § 48, § 32 odst. 1 a § 77 odst. 1 a 3 ZSŠ vůči oběma žalovaným právo na zaplacení šestiprocentního úroku ode dne splatnosti směnečné pohledávky do zaplacení a směnečné odměny ve výši jedné třetiny procenta směnečného peníze.

47. Ze všech vyložených důvodů byl rozsudek soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrzen.

48. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalobci, který měl v odvolacím řízení plný úspěch byla přiznána náhrada nákladů prvního odvolacího řízení, dovolacího řízení a tohoto odvolacího řízení v plné výši. Pokud jde o možnou aplikaci § 150 o. s. ř., odvolací soud neshledal důvody hodné zvláštního zřetele, které by takový postup odůvodňovaly. Způsob komunikace mezi účastníky, který vedl k tomu, že směnka nebyla zaplacená v termínu dohodnuté splatnosti, nelze kvalifikovat jako výjimečný případ vedoucí k postupu podle § 150 o. s. ř. Přiznaná náhrada pak odpovídá odměně za 5 úkonů právní služby (vyjádření k odvolání ze dne 9. 8. 2023, účast na jednání odvolacího soudu dne 26. 4. 2024, sepis dovolání ze dne 15. 5. 2024, účast na jednání odvolacího soudu ve dnech 10. 11. 2025 a 20. 1. 2026) podle § 7 ve spojení s § 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif v platném znění, třem paušálním náhradám hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu, ve znění do 31. 12. 2024, dvěma paušálním náhradám hotových výdajů podle úpravy platné od 1. 1. 2025 ve výši 450 Kč, soudnímu poplatku za dovolání ve výši 14 000 Kč, náhradě cestovních výdajů ve výši 4 172 Kč za cestu motorovým vozidlem ke dvěma jednáním odvolacího soudu na trase Plzeň – Praha a zpět. Žalobci byla přiznána dále i 21% daň z přidané hodnoty k vyčíslení odměn advokáta a náhradě hotových výdajů, podle návrhu žalobce v jeho podání ze dne 21. 1. 2026 ve výši 10 353 Kč Celkem tedy náleží žalobci na náhradu nákladů dovolacího a odvolacího řízení částka ve výši 77 780 Kč Lhůta k plnění je odůvodněna § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na výkon rozhodnutí.

Praha 26. ledna 2026

JUDr. Ivana Wolfová
předsedkyně senátu